

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

No8
2025

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 512 sahifa,
1-avgust, 2025-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F.O. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalarini tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Preschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F.O. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayeva X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – doctor of philosophy (PhD) in psychology

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

“Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali O‘zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo‘yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo‘yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta’limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo‘yicha
ro‘yxatdan o‘tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Zamonaviy maktabgacha ta'lim tashkiloti direktori modeli: tizimli boshqaruv yondashuvi asosida shakllanishi.....	14
Abdullayeva Nafisa Shavkatovna, Maraimova Muxtabar Pulatovna	
O'smirlardagi nevroz holatining psixologik xususiyatlari.....	20
Abduraximov Doniyor Abdusaid o'g'li	
Ta'lim siyosati va o'qituvchilarning kasbiy rivojlanishi: xalqaro tajriba va o'zbekistonda amaliyot taqqoslamasi.....	25
Ahadova Mushtariybonu Akmal qizi	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishning hozirgi holati va o'ziga xosligi	30
Beknazarova Muxlisa O'tkir qizi	
Ta'lim sifatini oshirishda "Barkamol avlod" bolalar maktablarining zarurati va ahamiyati	33
Eshmuminova Oybarchin Botirovna	
Bolalarda nutq kamchiliklari: etiologiya, rivojlanish dinamikasi va erta aralashuv	39
Isayeva Mushtariy Alisher qizi	
Boshlang'ich sinf o'qituvchilarini kitobxonlikka o'rgatish usullari	44
Maydonova Saboxat Sadulloevna	
Boshlang'ich sinf o'qituvchilarida kitobxonlik vositasida badiiy adabiyot namunalariga qiziqishni shakllantirishning o'ziga xos jihatlari.....	48
Mingbayeva Barno Ubaydullayevna	
Pedagogical Characteristics in Enhancing Speaking Skills of Esp Learners in English Language Classes Through Digital Technologies	52
Pardayeva Zulaykho Yusubjonovna	
Nutq buzishlarida uchraydigan idrok jarayonining o'ziga xos xususiyatlari	55
Ruziyeva Guzal Shuxrat qizi	
"Biologik savodxonlik" tushunchasi zamonaviy ta'lim paradigmasi kontekstida	59
Umaraliyeva Mamura Tashxodjayevna	
O'qituvchi faoliyatida kasbiy madaniyatning o'rni	65
Umarova Feruzabonu Bobir qizi	
Gamifikatsiyalangan jismoniy tarbiya mashg'ulotlarining 11–12 yoshli o'quvchilarda emotsional barqarorlikka amaliy ta'siri.....	68
Tojiyev Baxriddin Baxtiyorovich	
O'quvchi yoshlarni milliy qadriyatlar va an'analarga hurmat ruhida tarbiyalashning nazariy asoslari	72
Isokov Ravshanbek Ulug'bek o'g'li	
Media va axborot savodxonligi 21-asr pedagoglarning asosiy kompetensiyasi sifatida.....	76
Boypolvonov Barot Djonqobulovich	
Bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarining leksik kompetensiyasini takomillashtirishning lingvistik va lingvometodik talqini.....	81
Ismoilova Zarnigor Raximjon qizi	
O'quvchi yoshlarni milliy qadriyatlar va an'analarga hurmat ruhida tarbiyalashning nazariy asoslari	86
Isokov Ravshanbek Ulug'bek o'g'li	
Pedagogik faoliyatda stress namoyon bo'lishiga ijtimoiy omillarning ta'siri.....	90
Jumanova Ug'loy Sodiqjonovna	
Oliy ta'lim muassasalarida nomutaxassislik yo'nalishlarida ingliz tilini o'qitishni takomillashtirish.....	96
Koshayeva Sansabila Kamiljanovna	
Ijtimoiy-ekologik madaniyatni rivojlantirishda xalqaro tajribalar va ta'lim jarayonining o'rni.....	100
Mamajonova Fotimaxon O'ktamovna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kreativ kompetentligini rivojlantirishning ahamiyati.....	105
Murodova Madina Karim qizi	
Elektrotexnika va elektronika fanini o'qitishning zamonaviy metodlari	108
Ortiqov Mironshoh Sodiqovich	

Bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyasini takomillashtirishda Blended learning texnologiyasini O'zbekiston oliy ta'lim tizimiga tatbiq etish.....	110
Pakirdinova Sharofat Abdumutaljonovna	
O'zbekistonda ta'lim sohasi bo'yicha strategik dasturlarni ishlab chiqish istiqbollari.....	115
Quronboyeva Mavluda Bahodirovna	
Xalqaro baholash dasturlari va neyropedagogika	120
Sidiqova Yulduz Sobirovna	
6-sinf o'quvchilarida matn bilan ishlash ko'nikmasini shakllantirish metodikasi	123
Xamroyeva Dilnoza Jahongir qizi	
Talabalarda pedagogik qobiliyatlarni shakllantirishda pedagogik texnologiyalarning ahamiyati	128
Yusupov Ulug'bek Kadirovich	
Adabiy ta'lim jarayonida o'quvchi ma'naviy kamolotini ta'minlashda motivatsiya uyg'otish texnologiyalarini takomillashtirish	132
F. Zaynabuddinov	
Развитие поликультурной компетентности студентов в образовательной среде вуза	135
Киреева Эльвина Фларитовна	
Yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda pedagogik xususiyatlar	140
Sanayev Gayrat Shermuxamedovich	
Maktabgacha yoshdagi bolalar muloqot madaniyatini tarbiyalashning pedagogik mexanizmlarini takomillashtirish	144
Boybo'riyeva Saodat O'ralovna	
Kattalar ta'limi texnologiyasi: muammolar, yondashuvlar va rivojlanish yo'nalishlari	148
Davletova A.	
Yangi O'zbekistonda inklyuziv ta'limni rivojlantirishning huquqiy asoslari	152
G'aniyeva Gulrux Tavakkaljon qizi	
Innovatsion ta'lim texnologiyalari asosida bo'lajak o'qituvchilarni ma'naviy-axloqiy sifatlarini rivojlantirish	156
Madmarova Gulchexra Qodirovna	
O'lkashunoslik materiallarining oliy ta'lim jarayonida tarbiyaviy salohiyatini ochib berish	160
Mamajonov Mo'minjon	
Muhandislik grafikasi darslarida o'quv faoliyatining shaxsga yo'naltirilgan innovatsion modeli	165
Mamasidikova Gulnora Muhammad qizi	
Sun'iy intellektga asoslangan ta'limiy resurslarning pedagogik imkoniyatlari.....	169
Muhiddinov Muhriddin Nuriddin o'g'li	
Ijod maktablari o'quvchilarining badiiy-ijodiy kompetensiyasini rivojlantirishda interfaol metodlarning ahamiyati.....	173
Nurmatova Shohistaxon Muhammadjonovna	
Voleybolchi qizlarni tayyorlashning differensial vositalaridan foydalanish zarurligini, ularning o'yin amplusini hisobga olgan holda aniqlash usullari	178
Odilova Feruzaxon Valijon qizi	
PIRLS baholash tizimini qo'llash vositasida mustaqil o'qishga o'rgatishda IMEN texnologiyalaridan foydalanish.....	184
Olimjonova O'g'ilxon Abdurasul qizi	
Yoshlar o'rtasida internet qaramligi va ijtimoiy izolyatsiya zamonaviy Maugli sindromining klinik ko'rinishlari	188
Polvanov Rasulbek Baxtiyarovich	
Boshlang'ich maktabda o'zbek tili darslarida differensial ta'limdan foydalanishning pedagogik shart-sharoitlari	192
Rasulova Nozigul Abdivahid qizi	
Ona tili va o'qish savodxonligi darslarida boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutqini takomillashtirish.....	196
Sharofova Nilufar Ilhom qizi	
Xalqaro baholash dasturlari asosida ta'lim samaradorligini oshirishning pedagogik shart-sharoitlari (PIRLS misolida).....	200
Tuxtasinova Munira Ibragimovna	
Fransuz tili darslarida tabiatshunoslik atamalarini boshlang'ich sinflarda shakllantirish va o'rgatishning o'ziga xos xususiyatlari.....	204
Umarova Madinabonu Bahodir qizi	

O'smir psixologik salomatligini barqarorlashtirishda art-terapiyadan foydalanishning imkoniyatlari	208
<i>Yusupxodjayeva Umida Baxodir qizi</i>	
Nofillologlarni (filolog bo'lmaganlarni) kasbiy aloqa madaniyatiga o'rgatish maqsadida zamonaviy ingliz tilining lingvometodik tahlili.....	214
<i>Zarina Itolmasova</i>	
Forsayt va qaror qabul qilishni bog'lovchi kognitiv komponentlar.....	219
<i>Hasanova Sumanbar Hamroqulovna</i>	
Разработка и внедрение виртуальных лабораторных работ по биохимии для студентов фармацевтических факультетов.....	222
<i>Мамадалиева Зарина</i>	
Abduqodir Shakuriyning ta'lim va tarbiya haqidagi umumiy qarash va g'oyalari: chuqur tahlil	226
<i>Ashurova Dilrabo Isroil qizi</i>	
Bo'lajak pedagoglarda ijtimoiy-madaniy kompetentlikni rivojlantirish metodikasini takomillashtirish tizimi ..	230
<i>Jakbarova Zarifaxon Solijon qizi</i>	
Badiiy-estetik qobiliyat tuzilmasi va uning rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar	233
<i>G. S. Kaxarova</i>	
Umumta'lim maktablarida informatika o'qitish asosida ta'limni raqamlashtirishning metodologik asoslari...	236
<i>Mamajanov Rakhmatilla Yakubjanovich</i>	
Shaxsda ma'naviy intellektni rivojlanishiga qadriyatlar yo'nalganligining ta'siri.....	240
<i>Mirxoliqova Charos Xabibullayevna</i>	
O'qituvchilarning sun'iy intellekt bo'yicha kompetentligini rivojlantirishda metodik yondashuv	244
<i>Najmetdinova Nargiza Sayfedinovna</i>	
Ismlarning ma'noliligi va ularni o'qitishda lingvopedagogik yondashuvlar	252
<i>Sanakulov Zayniddin Ibodullayevich</i>	
Fitnes-aerobika mashqlaridan foydalangan holda sog'lomlashtirish mashg'ulotlari uslubiyati.....	258
<i>Shaxriddinova Laylo Nurxonovna</i>	
Raqamli ta'lim texnologiyalarining didaktik va "learning analytics"ning nazariy asoslari	262
<i>Sulaymanov Zulqaynar Rajabali o'g'li</i>	
Esse yozishni o'rgatishda zamonaviy metodlar.....	268
<i>Xamroyeva Dilnoza Jahongir qizi</i>	
Iqtisodiy matnlar tarjimasini o'rgatishda raqamli simulyatsiya va virtual reallik (VR) texnologiyalaridan foydalanish imkoniyatlari.....	272
<i>Xujanazarova Nozima Omonjonovna</i>	
Yoshlarni harbiy vatanparvarlik ruhida tarbiyalashning ilmiy metodologik asoslari	275
<i>Axmedov Nodir Sadir o'g'li</i>	
Talaba-yoshlarda qo'shiq ijrochilik san'atini shakllantirishning zamonaviy pedagogik xususiyatlari: ta'lim islohotlari kontekstida yondashuv.....	279
<i>Begisbay Temirbayev</i>	
Xorijiy davlatlarda biologiya o'qituvchilarini tayyorlash tajribasi va uni O'zbekiston sharoitida qo'llash imkoniyatlari.....	283
<i>Hayitov Abdirasul Eshdavlatovich</i>	
Texnika oliy ta'lim muassasalari talabalariga umumiy fizika kursini o'qitishda virtual laboratoriyalarning ahamiyati.....	286
<i>Abdurakibov Akmal Abdugaparovich</i>	
Ixtisoslashtirilgan maktab o'quvchilarining gapirish va yozish ko'nikmalarini rivojlantirishda yangi – "instruksional texnologiya" va sun'iy intellektga tayanib o'qitish metodologiyasi	290
<i>Abrorxo'ja Muminxo'jayev Muksumxodjayevich</i>	
Jaloliddin Rumiy fikrlarining hozirgi yoshlarga ta'siri	296
<i>Allayarov Doniyor Islom o'g'li</i>	
Zamonaviy pedagogik texnologiyalar asosida o'quvchilarda tanqidiy fikrlashni rivojlantirish.....	298
<i>Aygul Aralbayevna Urazimbetova</i>	
Sud psixologik ekspertizasida travmatik tajriba (PTSD) fonida emotsional reaksiya va ko'rsatma sifati o'rtasidagi bog'liqlik.....	301
<i>Dehqonboyev Shohjahon Oybek o'g'li</i>	
Boshlang'ich ta'limda 4 "K" kompetensiyalarini rivojlantirishdagi muhim dolzarbliklar	307
<i>Idiyeva Gulchehra Izomovna</i>	

Bikaryer oilalarda gender rollar integratsiyasi jarayonidagi psixologik omillar.....	311
Ishboboyeva Gulbarchin Rustam qizi	
Talabalar mustaqil ta'limini tashkil etishda sun'iy intellekt texnologiyalarida foydalanish muammolari va yechimlari.....	315
Karshiyeva Dilnoza Utkirjonovna	
Boshlang'ich ta'limda o'quvchilarning metakognitiv ko'nikmalarini shakllantirishda reflektiv yondashuv.....	319
Laylo Baxtiyor qizi Axmedova	
1939-1945-yillarda O'zbekiston hududida qishloq xo'jaligidagi paxtachilik va oziq-ovqat muammolari.....	323
Mutallibjonov Boburmirzo Muzaffarovich	
Oliy ta'lim muassasalari talabalarining tajriba oxiri jismoniy tayyorgarligi darajasi dinamikasi.....	328
Samadov Sardor Sodiqovich	
O'zbekiston umumta'lim maktablarida mazmun va til integratsiyalashgan o'qitish (CLIL) yondashuvining pedagogik va amaliy imkoniyatlari.....	335
Tursunaliyeva Muattar Alisher qizi	
O'rta maktab 11-sinf o'quvchilarining lug'at boyligini oshirishda turli metodlarning o'rni.....	340
Xamzayeva Ruxshona Abdusamadovna	
Umumta'lim maktablardagi ingliz tili o'quv darsliklari tahlili.....	344
Xiloldinova Zulayho	
Ingliz klassik adabiyoti orqali talabalar ma'naviy-axloqiy dunyoqarashini shakllantirishning innovatsion yondashuvlari.....	348
Ziyotov Farruh Saodilla o'g'li	
XVI asr oxiri va XVII asr boshlarida ingliz dramasi janri va uslub xususiyatlari.....	352
Sherqulova Zuloyho Dilshod qizi	
Биохимическая роль витаминов как кофакторов в метаболических процессах организма.....	356
М. У. Джалилов	
ESL/EFL (ingliz tili ikkinchi/chet til sifatida) kontekslarida lug'at boyligini rivojlantirishda loyiha asosidagi ta'lim (PBL – Project-Based Learning): tajribalar, natijalar va O'zbekiston sharoiti uchun tavsiyalar.....	359
Masharibova Sayyora Ahmedovna	
Maktabga tayyorlov yoshidagi bolalarda kognitiv tezkorlikni rivojlantirishda multisensor yondashuvning samaradorligi.....	364
Musratova Zilola	
Yangi O'zbekiston sharoitida talabalarning tarixiy dunyoqarashini rivojlantirishda tarixiy ongning ahamiyati.....	367
Shadibekova Dildora Fazildjanovna	
O'zbekiston maktablarida ingliz tili darslarida tanqidiy fikrlashni rivojlantirish: yuqori sinflarda eksperimental tadqiqot dizayni.....	371
Ahmadjonova Diyora Dilshod qizi	
Texnika oliy ta'lim muassasalarida umumiy kimyo kursini integrativ takomillashtirishning ilmiy metodik asoslari.....	376
A. A. Xaydarov	
Sport faoliyatida pedagogning o'rni.....	380
Isoqov Nuriddin Halim o'g'li	
Katta maktabgacha yoshdagi yengil dizartriya nutq nuqsoniga ega bo'lgan bolalarning lug'at boyligini tekshirish.....	384
Mamatova Aziza Bo'riboevna, Xayrulloeva Marjona Tuychi qizi	
Sharqiy mintaqalarda ajrimdan keyingi erkaklarning psixologik holati: an'anaviylik va zamonaviylik o'rtasida.....	387
Nazokat Xudoyqulova	
Modellashtirish jarayonida "Geogebra" matematik dasturining imkoniyatlari.....	393
O. Halimov, M. Jo'raqulova	
Bo'lajak o'qituvchilarni ijodiy fikrlashini rivojlantirishning pedagogik psixologik asoslari.....	398
Ozoda Tolipova, Jumaboyeva Zarnigor	
Shaxsda psixologik barqarorlikni rivojlantirish omillari.....	403
Ozoda Tolipova	
Oilaviy qo'llab-quvvatlovsiz sportchilarda yolg'izlik hissi va depressiv belgilarning paydo bo'lishi.....	407
Qaimova Gulmira Uchqun qizi	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	Duduqlanuvchi bolalar bilan olib boriladigan logopedik ishlarda oilaning o'рни.....	410
	Raxmatova Elmira Shavkat qizi	
	Ajrashgan oilalarda voyaga yetmagan bolalarning psixologik moslashuv darajasi.....	413
	Ro'ziyeva Zilola Fayzulla qizi	
	Rinolaliya nutq nuqsoniga ega bolalar bilan operatsiyadan oldingi davrda olib boriladigan logopedik ishlar.....	417
	Shokirova Shaxnoza Dilmurodovna, Nig'matova Movluda Asatulla qizi	
	Erta turmush qurish muammosining ijtimoiy psixologik asoslari.....	421
	Sodiqova Gulbarno Odiljon qizi	
	Pedagogik kompetentlikni shakllantirishda raqamli texnologiyalarning ahamiyati.....	424
	G'ofurova Mohidil Sayfutdin qizi	
	Integrativ yondashuv asosida v-vi sinflarni raqamli texnologiya vositasida o'qitishning pedagogik va psixologik mezonlari.....	427
	Abdug'afur Avliyoqulov	
	Raqamli ta'lim muhitida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining akmeologik pozitsiyasini rivojlantirish.....	432
	Aralova Dilafuz Dushaboy qizi	
	Pedagogical Foundations for the Development of National Sports Within the Framework of Physical Education for Schoolchildren.....	436
	Aximbetov Bayrambay Kanatbayevich	
	Boshlang'ich sinf o'quvchilarida zamonaviy integrativ metodlar asosida ilmiy dunyoqarashini rivojlantirishning didaktik modeli.....	441
	Boltayeva Xolida	
	O'smirlarda gender infekatsiya namoyon bo'lishiga ta'sir etuvchi psixologik omillar.....	446
	Karimova Gulhumor Shodi qizi	
	Talabalarni psixologik treninglar asosida ijtimoiylashtirish omillari.....	449
	Omonova Oygul Qodir qizi	
	Talabalarda bashoratlash ko'nikmalarini shakllantirishning ilmiy pedagogik masalalari.....	454
	Rustamov Bektosh Ximmatovich	
	Bo'lajak musiqa o'qituvchilarining badiiy ijod qobiliyatlarini rivojlantirish tamoyillari.....	458
	Saddinov Alisher Atadjanovich	
	How to Teach Vocabulary in EFL Classrooms.....	462
	Sarvinoz Mirzaliyeva	
	Urologiyani o'qitishda interaktiv, multimedia, raqamli texnologiyalarning qo'llanilishi.....	465
	Sayfetdinov Sanjarbek Ikramovich	
	Taekvondochilarni yillik siklda tayyorlashni rejalashtirish xususiyatlari.....	469
	A. A. Nuritdinov	
	Ingliz tilini chet tili sifatida o'rgatishda elektron korpuslar, KWIC, Word Sketch va Konkordans usullarini qo'llash.....	472
	Amonova Mahbuba Olimovna	
	Innovatsion pedagogik texnologiyalar yordamida maktabgacha ta'limda integratsiyalashgan ta'limni tashkil etish.....	476
	Asqarova Dilafuz	
	Maktab ta'limida o'quvchilar bilan munosabatlarni boshqarish (CRM) tizimlari bilan integratsiya.....	479
	Hamzayeva Kamola Norbek qizi, Duvlanova Mashhura Fahriddin qizi	
	Bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilarida kasbiy kompetensiyalarni shakllantirish jarayonining psixologik asoslari.....	483
	Ibragimov Aziz Tulkunovich	
	Sensor afaziyada olib boriladigan logopedik ishlar mazmuni.....	487
	Otajonova Dilrabo Ramil qizi	
	Oilada shaxslararo munosabatlarning ijtimoiy-pedagogik tahlili.....	491
	Palvannazirova Yulduz Hasanboy qizi	
	Maktab o'quvchilari og'zaki nutqini metaforani o'qitish orqali rivojlantirish metodikasini takomillashtirish (5–7-sinflar misolida).....	495
	Rustamova Dilfuzaxon Vohidjon qizi	
	Bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarining tanqidiy fikrlashini baholash mezonlari va usullari.....	500
	Tojiboyeva Shohistaxon Komiljonovna	

O'quvchilarning tanqidiy fikrlash salohiyatini aniqlashda PISA topshiriqlari asosida diagnostika metodikasi	504
Jumayev Sanjar Soatmumin o'g'li	
The Impact of Family, Environment and Early Childhood Development on Motivation	507
Ayakulov Ulugbek Abdugaffor ugli	

OILADA SHAXSLARARO MUNOSABATLARNING IJTIMOIY-PEDAGOGIK TAHLILI

UO'K:37065

Palvannazirova Yulduz Hasanboy qizi
Urganch davlat pedagogika instituti
tayanch doktoranti

Annotatsiya: Ushbu maqola oilada shaxslararo munosabatlarning ijtimoiy-pedagogik jihatlarini chuqur yoritadi. Unda oila muhitida shaxslar o'rtasidagi muloqot, ijtimoiy rollar, tarbiya jarayoni va o'zaro munosabatlarning farzand rivojlanishiga ta'siri tahlil qilinadi. Tadqiqot oilaviy munosabatlarning shakllanishi, ularning tarbiyaviy ahamiyati va ijtimoiy omillarga bog'liqligini ko'rib chiqadi. Oilaviy muhit bolaning shaxsiy va ijtimoiy rivojlanishida muhim rol o'ynaydi, chunki u dastlabki ijtimoiylashuv maydoni hisoblanadi. Ota-ona va farzand o'rtasidagi muloqot sifati, tarbiya uslublari va oiladagi psixologik muhit bolaning dunyoqarashi, xulq-atvori va emotsional barqarorligiga ta'sir qiladi. Tadqiqotda kuzatuv, so'rovnomalar va suhbat metodlaridan foydalanilgan bo'lib, ular oilaviy munosabatlar barqarorligini tahlil qilishda samarali yondashuv sifatida ko'rsatilgan. Natijalar shuni ko'rsatadiki, oilaviy muhitning ijobiy yoki salbiy xususiyatlari shaxsning rivojlanish jarayonini belgilaydi.

Masalan, demokratik tarbiya uslubi bolalarda mustaqillik va o'ziga ishonchni shakllantirsa, avtoritar uslub ularning ijodiy faolligi va ijtimoiy ko'nikmalarini cheklashi mumkin. Shu bilan birga, oiladagi ijtimoiy rollar va muloqot sifati farzandning o'zini o'zi anglashi va boshqalar bilan munosabatlariga ta'sir qiladi.

Maqola oilada tarbiya uslublarining farzand hayotidagi muhim ahamiyatini ta'kidlaydi. Ijobiy oilaviy muhit bolaning psixologik salomatligi, ijtimoiy moslashuvi va o'quv yutuqlariga yordam beradi. Tadqiqot pedagogik yondashuvlar orqali oilaviy munosabatlarni mustahkamlash va ijtimoiy omillarni hisobga olgan holda tarbiyaviy jarayonni takomillashtirish bo'yicha amaliy tavsiyalar beradi. Ushbu yondashuv nafaqat oila a'zolarining o'zaro munosabatlarini yaxshilaydi, balki jamiyatda sog'lom shaxslar yetishib chiqishiga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: oila, shaxslararo munosabatlar, ijtimoiy-pedagogik tahlil, tarbiya, demokratik, avtoritar, liberal uslublar, oilaviy muhit.

Abstract: This article provides an in-depth analysis of the socio-pedagogical aspects of interpersonal relationships within the family. It examines communication between family members, social roles, the educational process, and how these interactions influence child development. The research explores the formation of family relationships, their educational significance, and their dependence on social factors.

The family environment plays a crucial role in the personal and social development of a child, as it is considered the primary field of socialization. The quality of communication between parents and children, parenting styles, and the psychological atmosphere in the family affect the child's worldview, behavior, and emotional stability.

The study employs observation, questionnaires, and interviews as effective methods for analyzing the stability of family relationships. The results show that the positive or negative characteristics of the family environment determine the process of personality development. For instance, a democratic parenting style fosters independence and self-confidence in children, whereas an authoritarian approach can limit their creative activity and social skills. In addition, social roles and the quality of communication within the family influence a child's self-awareness and relationships with others.

The article emphasizes the importance of parenting styles in the life of a child. A positive family environment supports the child's psychological well-being, social adaptation, and academic achievement. The study provides practical recommendations for strengthening family relationships through pedagogical approaches and improving the educational process by considering social factors. This approach not only improves interpersonal relationships among family members but also contributes to the upbringing of healthy individuals in society.

Key words: family, interpersonal relationships, socio-pedagogical analysis, upbringing, democratic, authoritarian, liberal styles, family environment.

Аннотация: Данная статья глубоко освещает социально-педагогические аспекты межличностных отношений в семье. В ней рассматриваются взаимодействие между членами семьи, социальные роли, процесс воспитания и влияние этих факторов на развитие ребенка. В исследовании анализируется формирование семейных отношений, их воспитательное значение и зависимость от социальных факторов.

Семейная среда играет важную роль в личностном и социальном развитии ребенка, так как она является первичным полем социализации. Качество общения между родителями и детьми, стили воспитания и психологический климат в семье влияют на мировоззрение ребенка, его поведение и эмоциональную устойчивость. В исследовании использовались методы наблюдения, анкетирования и беседы, которые показали свою эффективность в анализе стабильности семейных отношений. Результаты показывают, что положительные или отрицательные характеристики семейной среды определяют процесс формирования личности.

Например, демократический стиль воспитания способствует развитию у детей самостоятельности и уверенности в себе, тогда как авторитарный стиль может ограничивать их творческую активность и социальные навыки. Также социальные роли и качество общения в семье влияют на самооощущение ребенка и его взаимоотношения с окружающими. В статье подчеркивается важность стилей воспитания в жизни ребенка. Позитивная семейная среда способствует психологическому здоровью ребенка, его социальной адаптации и учебным достижениям.

Исследование предлагает практические рекомендации по укреплению семейных отношений с помощью педагогических подходов и совершенствованию воспитательного процесса с учетом социальных факторов. Такой подход способствует не только улучшению взаимоотношений между членами семьи, но и воспитанию здоровой личности в обществе.

Ключевые слова: семья, межличностные отношения, социально-педагогический анализ, воспитание, демократический, авторитарный, либеральный стили, семейная среда.

KIRISH

Oilada shaxslararo munosabatlar shaxsning ijtimoiy va psixologik rivojlanishida muhim rol o'ynaydi. Oilaviy muhit nafaqat shaxsning dastlabki ijtimoiylashuv joyi, balki uning axloqiy, emotsional va intellektual rivojlanishi uchun asosiy zamin hamdir. Dastlab oilada shaxslararo munosabatlar tushunchasiga ta'rif beradigan bo'lsak, oilada shaxslararo munosabatlar – deganda, avvalo, oila a'zolari: ota-onalar, farzandlar va boshqa qarindoshlar o'rtasidagi o'zaro munosabatlar, muloqot va hissiy aloqalarni tushunish mumkin [2, 34-b.].

Bu munosabatlar oila ichidagi ijtimoiy, pedagogik va tarbiyaviy ahamiyatni shakllantiradi. Ular oila a'zolari-ning bir-biriga nisbatan xulq-atvori, qadriyatlar almashinuvi, hissiy bog'lanish va qaror qabul qilish jarayonlarini o'z ichiga oladi. Ushbu munosabatlar shaxsning ijtimoiylashuvi, psixologik barqarorligi va shaxsiy rivojlanishida muhim rol o'ynaydi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Shuni alohida ta'kidlash lozimki, oila shaxsning dastlabki ijtimoiylashuv muhiti sifatida xizmat qiladi. Buning yorqin dalili Boulbining “Bog'lanish nazariyasi”dir. Unga ko'ra, bolaning ota-onasi bilan dastlabki munosabatlari uning kelajakdagi ijtimoiy va hissiy rivojlanishiga asos bo'ladi. Masalan, xavfsiz bog'lanish orqali shakllangan bolalar o'ziga ishonchli va ijtimoiy ko'nikmalarga ega bo'lib ulg'ayadi [4, 56-b.].

Bundan tashqari, Baumrindning “Tarbiya uslublari” bo'yicha olib borgan ilmiy tadqiqotlari shuni ko'rsatadiki, demokratik tarbiya uslubi (o'zaro hurmat va muloqotga asoslangan) bolalarda ijtimoiy moslashuvchanlik va o'zini o'zi boshqarish ko'nikmalarini rivojlantiradi [5, 89-b.].

Vygotskiyning “Sotsio-madaniy rivojlanish nazariyasi”ga ko'ra, oilaviy muhit bolaning kognitiv rivojlanishida muhim omil hisoblanadi. Ota-onalarning bolalar bilan munosabati va muloqoti ularning o'quv ko'nikmalariga ta'sir qiladi. Ya'ni ota-onalar tomonidan qo'llaniladigan tarbiyaviy uslublar (avtoritar, demokratik va liberal) bolaning o'zini o'zi boshqarish hamda ijtimoiy mas'uliyatini shakllantirishda muhim ahamiyat kasb qiladi [9, 45-b.].

O'zbek pedagog olimlaridan V. Karimova, G'. Shoumarov, A. Jabborov kabi olimlar oilada shaxslararo munosabatlarni nazariy jihatdan tahlil qilganlar. Ularning tadqiqotlarida oilada o'zaro hurmat, teng huquqlilik va muloqotning shaxs tarbiyasiga ta'siri ko'rib chiqilgan [7, 67-b.].

V. Karimova oilada o'zaro hurmat va ishonchga asoslangan munosabatlar bolaning axloqiy va ijtimoiy qadriyatlarini shakllantirishda muhim rol o'ynaydi, deb hisoblaydi. U ota-ona va farzand o'rtasidagi muloqot sifatiga alohida urg'u beradi.

G'. Shoumarov oilada har bir a'zoning o'ziga xos roli borligini va bu rollarning muvozanatli taqsimlanishi oilaviy munosabatlarni mustahkamlaydi, deb hisoblaydi. U, shuningdek, teng huquqlilik tamoyilini qo'llab-quvvatlaydi, lekin bu tamoyil milliy an'analar bilan uyg'unlashishi kerakligini ta'kidlaydi. U oilada ochiq muloqotni tarbiyaning asosiy vositasi sifatida ko'radi. Ota-onalarni farzandlari bilan doimiy ravishda suhbatlashishga undaydi, chunki bu bolaning o'z-o'zini anglashi va ijtimoiy moslashuviga yordam beradi.

A. Jabborov oilada o'zaro hurmat va empatiyaga asoslangan munosabatlar bolaning hissiy intellektini rivojlantirishda muhim, deb hisoblaydi. U ota-onalarni farzandlarining his-tuyg'ularini tushunishga va ularga hurmat bilan munosabatda bo'lishga chaqiradi. Shuningdek, u oilada teng huquqli munosabatlarning shaxs rivojlanishiga ijobiy ta'sirini ta'kidlaydi. U oilada har bir a'zoning fikri hisobga olinishi kerakligini va bu bolalarda o'ziga ishonch hamda mas'uliyat hissini oshirishini aytadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Kuzatuv metodi yordamida 6 ta oilaning kundalik hayoti va farzandlari bilan bo'lgan munosabatlar kuza-tildi.

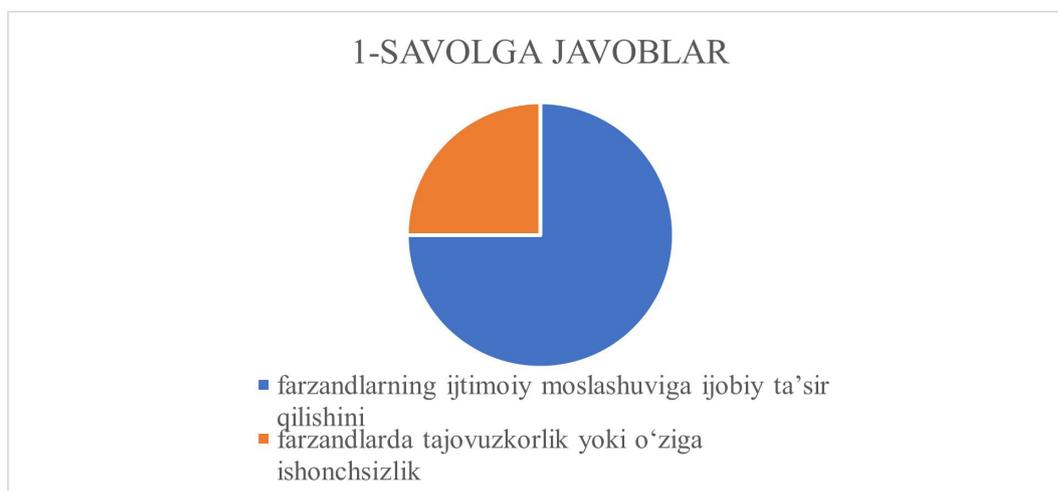
So'rovnoma metodi orqali 12 nafar ota-onalar o'rtasida so'rovnoma o'tkazildi. So'rovnoma quyidagicha:

1. Sizningcha, oiladagi ijobiy muloqot farzandlarga qanday ta'sir o'tkazadi?
2. Oilada qaysi tarbiya usulini muhim deb bilasiz?

Suhbat metodi yordamida 2 nafar pedagog va 1 nafar psixolog bilan intervyular tashkil etildi.

O'tkazilgan tadqiqotlarda quyidagicha natijalarga erishildi:

1. So'rov ishtirokchilarining 1-savolga (Sizningcha, oiladagi ijobiy muloqot farzandlarga qanday ta'sir o'tka-zadi?) bergan javoblariga ko'ra, 75 % (9 ta oila) oiladagi ijobiy muloqot farzandlarning ijtimoiy moslashu-viga ijobiy ta'sir qilishini tasdiqlagan. Qolgan 25 % oilalarda esa muammoli munosabatlar mavjud bo'lib, ular farzandlarda tajovuzkorlik yoki o'ziga ishonchsizlik bilan kechgan.

2. So'rov ishtirokchilarining 2-savolga (Oilada qaysi tarbiya usulini muhim deb bilasiz?) javoblari quyidagicha 42% (5 ta oila) oilaviy munosabatlarda demokratik usul muhimligini ta'kidlagan bo'lsa 58% (7 ta oila) barcha tarbiya usullari birdek muhimligini ta'kidlaganlar.

3. Suhbat metodi natijasida Pedagog va psixologlarning fikriga ko'ra, oilada sog'lom muhitni yaratish uchun o'zaro hurmat, mehr, hamkorlikka asoslangan yondashuv zarurligi yaqqol nomoyon bo'ldi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Oila a'zolari o'rtasidagi shaxslararo munosabatlar, ayniqsa ota-ona va bola o'rtasidagi aloqalar bolaning dunyoqarashi, xulq-atvori va o'zini tutishiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Chunki farzand ota-onaga Oллоh tomonidan berilgan omonatdir. Farzandni chiroyli odob ila tarbiyalamoq, yaxshi narsalarga odatlantirmoq, haqni tanitmoq ota-onaning vazifasidir. Negaki, bola xuddi oppoq bo'sh varoqqa o'xshaydi, ushbu qog'ozga qanday rasm chizmoq ota-onaning qo'lida bo'ladi. Shu o'rinda bir hikmatli so'zni esga olsak: "Bola loy, ota-ona kulol. Loydan chinni ham, sapol ham yasash kulolning qo'lida bo'ladi."

Shunday ekan, oiladagi ijobiy munosabatlar bolaning o'zini qadrlashi, o'z fikrini bildirish qobiliyati va ijtimoiy faolligini oshiradi. Oilada hurmat, mehr-oqibat, halollik va adolat kabi qadriyatlar bolaga singdirilsa, u ijtimoiy muhitda ham ushbu qadriyatlar asosida harakat qiladi. Masalan, ota-onaning o'zaro hurmatli munosabatlari bolaga ijobiy namuna bo'lib, uning kelajakdagi oilaviy hayotiga ta'sir qiladi.

Oilada muomala odobining yuqori bo'lishi bolaning ijtimoiy ko'nikmalarini rivojlantiradi. Katta yoshdagilarni hurmat qilish, mehmonnavozlik va o'zaro yordam kabi odatlar bolaga ijtimoiy muhitda o'zini to'g'ri tutishni o'rgatadi.

Oilada bola uchun ijobiy rivojlanish shart-sharoitlari yaratilishi, masalan, ta'lim olish imkoniyati, o'z fikrini erkin ifoda etish imkoni, sevgi va qo'llab-quvvatlash muhiti shaxsning o'ziga ishonchini oshiradi va uning salohiyatini yuzaga chiqaradi. Aksincha, konfliktli oilaviy muhitda voyaga yetayotgan farzandlarda psixologik muammolar, tajovuzkorlik va ijtimoiy ko'nikmalarining qiyinchilik bilan yuzaga kelishi kabi holatlar kuzatiladi.

Tadqiqot shuni ko'rsatdiki, pedagogik yondashuvlar – suhbat, qo'llab-quvvatlash, emotsional bog'liqlik – orqali sog'lom oilaviy muhitni yaratish mumkin.

XULOSA VA TAKLIFLAR

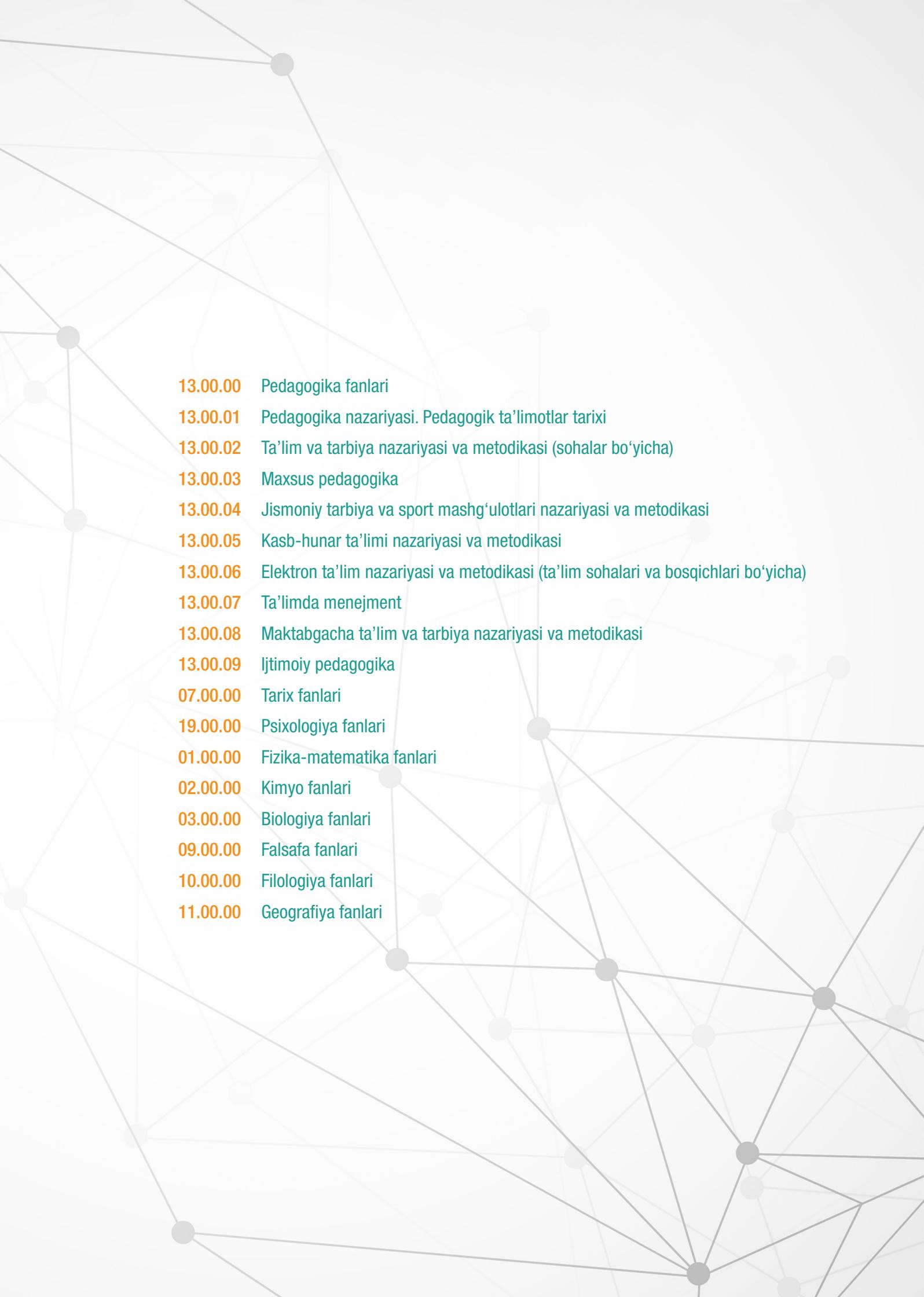
Oila inson hayotidagi eng muhim ijtimoiy institutlardan biri sifatida nafaqat avlodlarning davomiyligini ta'minlaydi, balki shaxsning shakllanishi, uning dunyoqarashi, axloq-odob qoidalari va hayotiy qadriyatlarini belgilovchi asosiy muhitdir. Oila nafaqat biologik davomiylikni ta'minlaydi, balki milliy, madaniy va ma'naviy qadriyatlarni avlodlardan-avlodlarga o'tkazuvchi ko'prik vazifasini o'taydi.

O'zbek xalqining oilaga bo'lgan yondashuvi – mehr-oqibat, hurmat va o'zaro yordam kabi qadriyatlar – oila muhitida shakllanadi va bu qadriyatlar shaxsning hayotida muhim yo'l-yo'riq bo'lib xizmat qiladi. Ota-ona va farzand o'rtasidagi munosabatlar bolaning o'ziga xoslik, o'ziga ishonch, ijtimoiy ko'nikmalar va hissiy barqarorlik kabi muhim fazilatlarni rivojlantirishda hal qiluvchi ahamiyatga ega. Masalan, ota-onaning farzandiga bo'lgan mehr-muhabbati, uni qo'llab-quvvatlashi va to'g'ri yo'l-yo'riq ko'rsatishi bolaning o'zini qadrlashi hamda hayotda muvaffaqiyat qozonishiga asos bo'ladi. Aksincha, oilada sevgi, hurmat va o'zaro tushunish yetishmasa, bu bolaning psixologik va ijtimoiy rivojlanishiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin.

Oila muhitida shaxslararo munosabatlar nafaqat ota-ona va farzand o'rtasida, balki aka-uka, opa-singil, bobo-buvi kabi boshqa oila a'zolari o'rtasida ham shakllanadi. Bu munosabatlar bolaga ijtimoiy rollarni, mas'uliyatni, o'zaro hurmatni va hamkorlikni o'rganishga yordam beradi. Masalan, o'zbek oilalarida katta yoshdagilarning hurmati, kichiklarga mehr-oqibat ko'rsatish odati shaxsning ijtimoiy muhitda o'z o'rnini topishiga yordam beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Shavkat Mirziyoyev. "Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak". Toshkent: O'zbekiston, 2017-y. – 104 b.
2. Baumrind, D. "Child care practices anteceding three patterns of preschool behavior". Genetic Psychology Monographs, 2002-y. – 88 b.
3. Baumrind, D. "The influence of parenting style on adolescent competence and substance use". Journal of Early Adolescence, 2013-y. – 95 b.
4. Bowlby, J. "Attachment and loss: Vol. 1. Attachment". New York, NY: Basic Books, 1997-y. – 123 b.
5. Jabborov, A. "Oilaviy munosabatlarning shaxs rivojlanishidagi o'rni". O'zbekiston ilmiy tadqiqotlar jurnali, 2020-y. – 41 b.
6. Karimova, V. "Oilada shaxslararo munosabatlar va ularning bolalar tarbiyasiga ta'siri". Pedagogika jurnali, 2015-y. – 22 b.
7. Karimova, V. "Oila va bolalar tarbiyasi: psixologik jihatlar". Toshkent: Fan va texnologiya, 2017-y. – 345 b.
8. Shoumarov, G'. "Oila psixologiyasi va tarbiyaviy munosabatlar". Toshkent: Universitet nashriyoti, 2017-y. – 589 b.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. №8

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.